

1. Naštejte osnovne podatkovne tipe in opišite pravila, ki veljajo za deklaracijo spremenljivk.

Podatkovni tip	Število zlogov	Območje oz. obseg
short	2 zloga (16 bitov)	-32768 .. 32767 (predznačena)
		0 .. 65535 (nepredznačena)
int	2 zloga (16 bitov) ali 4 zlogi (32 bitov)	
	*	
long	4 zlogi (32 bitov)	2147483648 .. 2147483647 (predznačena)
		0 .. 4294967295 (nepredznačena)
char	1 zlog	-128 .. +127 (predznačena)
		0 .. 255 (nepredznačena)
float	4 zlogi	3.4e + / - 38 (7 mest)
double	8 zlogov	1.7e + / - 308 (15 mest)
long double	10 zlogov	1.2e + / - 4932 (19 mest)
bool	1	true ali false

2. Predstavite sintakso if stavka in zapišite primer uporabe gnezdenega if stavka.

```
if (pogoj)
stavek1;
else
stavek2;
```

Gnezden:

```
if (pogoj)
stavek1;
else
if (pogoj2)
stavek2;
```

3. Predstavite sintakso switch stavka in zapišite primer uporabe switch stavka.

```
switch (izraz)
{
case konstanta_1:
zaporedje_stavkov_1;
break;
case konstanta_2:
zaporedje_stavkov_2;
break;
.
.
.
default:
privzeto_zaporedje_stavkov;
}
```

4. Opišite razliko med while in do while stavkom in zapišite primer izpisa števil od 100 do 200 z obema stavkoma.

Do while stavek se razlikuje od **while** stavka po tem, da se ne glede na pogoj izvede vsaj enkrat, kar je posledica tega, da se pogoj testira po izvr.itvi stavka.

Primer z DO WHILE stavkom:

```
int i=100;
do
{
cout<<i;
i++;

}
while (i<=200);
```

Primer z WHILE stavkom:

```
int i=100;

while (i<=200)
{
cout<<i;
i++;
}
```

5. Predstavite in razložite sintakso for stavka.

```
for (inicijalizacija; pogoj; sprememba_stevca)
{
  stavek1;
  stavek2;
  ...
}
```

Stavek ali blok stavkov v **for** stavku se izvr.uje dokler je izpolnjen pogoj. V inicializacijskem delu deklariramo in določimo začetno vrednost spremenljivke, ki jo uporabimo za .tevec v zanki. V delu sprememba .tevca pa določimo spremembo .tevca (povečujemo oz. zmanj.ujemo spremenljivko .tevca - korak).

6. Predstavite sintakso do while stavka in zapišite primer uporabe.

```
do
{
  stavek1;
  stavek2;
  ...
}
while (pogoj);
```

```
//for zanka z zmanj.ovanjem .tevca
#include <iostream.h>
int main ()
{
  for (int n=10; n>0; n--) //ponavljanje dokler je n > 0
  {
    cout << n << ", "; //izpis vrednosti .tevca
  }
}
```

```

        cout << "Konec!";
        return 0;
    }
//izpiše
10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, Konec!

```

7. Predstavite sintakso while stavka in zapišite primer uporabe.

```

while (pogoj)
{
    stavek1;
    stavek2;
    ...
}

```

```

//ponavljanje z zmanj. evanjem .tevca
#include <iostream.h>
int main ()
{
    int n;
    cout << "Vpiši celo število > ";
    cin >> n; //preberemo .tevilo
    //ponavljamo dokler je .tevilo večje od 0
    while (n>0)
    {
        cout << n << ", "; //izpi.emo .tevilo
        --n; //za ena zmanj.amo n
    }
    cout << "Konec!";
    return 0;
}

```

```

//izpi.e
Vpiši celo število > 5
5, 4, 3, 2, 1, Konec!

```

8 Predstavite sintakso za definicijo funkcije.

Sintaksa:

```

podatkovni_tip ime_funkcije ( argument1, argument2, ...)
stavek

```

Podatkovni_tip je podatkovni tip podatka, ki ga vrne funkcija (podatkovni tip rezultata). Ime funkcije je smiselno ime, ki ga uporabimo pri klicu funkcije. Argumenti nam omogočajo prenose podatkov v in iz funkcije. Vsak argument ima ime argumenta (identifikator) npr. int stevilo_kock. Argumente ločimo med seboj. Stavek predstavlja telo funkcije in je lahko enostaven stavek ali blok stavkov. Vrednost funkcije določimo s stavkom **return**, ki ima sintakso: **return** izraz.

9. Predstavite pravila in značilnosti pri prenosu parametrov funkcije (po vrednosti in po referenci).

Do sedaj smo prenašali parametre v funkcije po vrednosti (by value). Ob klicu funkcije smo prenesli vrednosti parametrov v argumente funkcije. Zelo pogosto pa moramo prenesti več vrednosti iz funkcije, ki jo kličemo. Vemo že, da preko vrednosti funkcije lahko prenesemo le eno vrednost. V takšnih primerih uporabimo prenos parametrov po referenci (by reference).

```
// prenos parametrov po referenci
#include <iostream.h>
void dvakrat_povecaj (int & a, int & b, int & c)
{
  a*=2; // novi vrednosti a-ja priredimo staro vrednost a-ja pomno.eno z 2
  b*=2; c*=2;
}
int main ()
{
  int x=1, y=3, z=7;
  // klic funkcije s prenosom po referenci
  dvakrat_povecaj (x, y, z);
  // izpis vrednosti spremenljivk
  cout << "x=" << x << ", y=" << y << ", z=" << z;
  return 0;
}
// izpiše
x=2, y=6, z=14
```

10. Kaj je prototip funkcije in kdaj ga uporabimo.

Do sedaj smo deklarirali funkcije pred glavno funkcijo main. Če zapi.emo deklaracijo funkcije za funkcijo main, potem bi nam prevajalnik javil napako. Pisanju funkcij pred glavno funkcijo se izognemo z uporabo prototipov funkcij. Prototip funkcije je deklaracija glave funkcije, ki jo nato v celoti zapi.emo v nadaljevanju programa.
Deklaracija prototipa je enaka deklaraciji glave funkcije.

Sintaksa:

podatkovni_tip ime_funkcije (argument1, argument2, ...);

Prototip funkcije ne vsebuje telesa funkcije in se zaključí s podpičjem.

V deklaraciji argumentov je dovolj, da zapi.emo podatkovni tip argumentov. Kljub temu (v praksi) zapi.emo tudi ime argumenta, saj je s tem program razumljivej.i.

Zgled:

```
// uporaba prototipov
#include <iostream.h>
void liho (int a);
void sodo (int a);
int main ()
{.....
```

11. Opišite namen uporabe stavkov break in continue.

Stavek *break*

Če uporabimo **break** v bloku stavkov zanke, potem se izvajanje zanke **prekine** ne glede na to, da pogoj .e ni izpolnjen. Uporabimo ga lahko za izhod iz neskončne zanke (pogoj je vedno izpolnjen).

Stavek *continue*

Continue povzroči, da program preskoči preostale stavke v zanki v trenutnem ponavljanju zanke in nadaljuje izvajanje, kot da bi zaključil vse stavke v bloku stavkov zanke (izvede se naslednja ponovitev zanke).
Uporabimo ga lahko samo v zankah.

12. Opišite pravila, ki veljajo za doseg spremenljivk.

Lokalne spremenljivke so deklarirane znotraj funkcije (v kateremkoli bloku). Dostopne so le znotraj funkcije

oz. bloka v katerem so deklarirane. Obstajajo le v času izvajanja funkcije oz. bloka. Lokalna spremenljivka ima

doseg in .ivljensko dobo od mesta definicije do konca bloka, v katerem je definirana.

Globalne spremenljivke so deklarirane izven funkcij. Običajno jih deklariramo na začetku programa, preden

definiramo prvo funkcijo. Spremenljivka, deklarirana na ta način, je dostopna znotraj vseh funkcij programa in

njeno vrednost lahko spremenimo kjerkoli v programu. Zato njihova uporaba ni priporočljiva, saj program postaja nepregleden in se zelo poveča možnost različnih napak, ki jih teko odkrijemo. Globalne spremenljivke

obstajajo ves čas dokler se program izvaja. Če na začetku deklaracije uporabimo extern pomeni, da lahko to

globalno spremenljivko uporabljamo na nivoju celotnega programa.

13. Kakšne posebnosti veljajo za nize znakov v c++ in katero funkcijo uporabimo za primerjavo dveh nizov.

Nizi znakov so eden izmed najbolj pogosto uporabljenih sestavljenih tipov. Zapisujemo jih lahko kot polje znakov ali kot kazalec na znake.

Primer zapisa s poljem:

```
char niz[] = "test"
```

Ekvivalenten zapis je:

```
niz[0] = 't'; niz[1] = 'e'; niz[2] = 's'; niz[3] = 't'; niz[4] = '\0';
```

ali:

```
char niz[] = {'t', 'e', 's', 't', '\0'}
```

uporaba pri vhodnem toku:

```
char niz1[20];
```

```
cin >> niz1;
```

in izhodnem toku:

```
cout << niz1;
```

Primer izpisa niza znakov s presledki med znaki:

```
for (int i=0; niz[i]!='\0'; i++)
```

```
cout << niz[i] << ' ';
```

Podobno lahko pri definiciji namesto polja znakov:

```
char niz[] = "Lep dan"; uporabimo char * niz = "Lep dan"
```

Obe definiciji rezervirata toliko znakov, kot je .tevilo znakov niza in en dodaten ničelni znak. Razlika med definicijama je, da prvi predstavlja identifikator niz naslov prvega elementa polja, v drugi pa je identifikator niz kazalec, ki vsebuje naslov začetka rezerviranega polja znakov.

int strcmp (const char *s1, const char *s2) . primerja niza med seboj;

14. Predstavite enodinemzionalne tabele (deklaracija, opis pomnilniške slike za tabelarično spremenljivko, dostop do elementov...).

Sintaksa deklaracije:

```
podatkovni_tip ime [st_elementov];
```

Dostop do elementov tabele

Do vrednosti posameznega elementa tabele dostopamo:

```
ime_tabelaricne_spremenljivke[indeks]
```

15. Kakšne značilnosti veljajo med tabelarično spremenljivko in kazalci.

Koncept tabel je zelo povezan s konceptom kazalcev. Tabelarična spremenljivka ima vrednost naslova prvega

elementa v tabeli. Kazalec pa ima naslov prvega elementa na katerega ka.e. Npr. za deklaracijo

```
int stevila [10];
```

```
int * p;
```

je veljaven naslednji stavek:

```
p = stevila;
```


16. Predstavite kazalčno spremenljivko (kaj je kazalec, deklaracija kazalca, primer uporabe).

17. Katere algoritme za urejanje podatkov smo spoznali. Predstavite enega izmed njih.

Urejanje po metodi izbora najmanjšega elementa:

poiščemo najmanj.e .tevil v neurejeni tabeli,
postavimo ga na prvo mesto neurejenega dela tabele, hkrati pa .tevil, ki je bilo do tedaj na prvem mestu neurejenega dela tabele postavimo na mesto, na katerem smo na.li najmanj.e .tevil v neurejeni tabeli,
neurejeni del tabele se s tem zmanj.a za eno .tevil,
to ponavljamo dokler v neurejenem delu tabele ne ostane samo eno .tevil, ki je hkrati največje v urejeni tabeli.

Urejanje po metodi mehurčkov (Bubble sort)

Urejanje z vstavljanjem

Navadno vstavljanje

Binarno vstavljanje

18. Kakšna je osnovna ideja urejanja podatkov po metodi izbora najmanjšega elementa. Zapišite tudi primer urejanja za 6 celih števil.

Urejanje po metodi izbora najmanjšega elementa:

poiščemo najmanj.e .tevil v neurejeni tabeli,
postavimo ga na prvo mesto neurejenega dela tabele, hkrati pa .tevil, ki je bilo do tedaj na prvem mestu neurejenega dela tabele postavimo na mesto, na katerem smo na.li najmanj.e .tevil v neurejeni tabeli,
neurejeni del tabele se s tem zmanj.a za eno .tevil,
to ponavljamo dokler v neurejenem delu tabele ne ostane samo eno .tevil, ki je hkrati največje v

urejeni tabeli.

Zgled:

Neurejene tabela tab ima 5 elementov:

```
indeks i-> 0  1  2  3  4
tab[i]     23 4 12 34 5
```

Začetno mesto neurejene tabele ima indeks 0. Poičemo najmanj.i element od mesta neurejene tabele naprej.

Ugotovimo, da je to .tevilu 4, ki je na indeksu 1. Zamenjamo .tevili na indeksih 0 in 1.

```
indeks i-> 0  1  2  3  4
tab[i]     4 23 12 34 5
```

Začetno mesto neurejene tabele ima sedaj indeks 1. Poičemo najmanj.i element od mesta neurejene tabele naprej. To je .tevilu 5, ki je na indeksu 4 v tabeli. Zamenjamo .tevili na začetnem mestu neurejene tabele in

mestu najmanj.ega v neurejeni tabeli (indeksa 1 in 4).

```
indeks i-> 0  1  2  3  4
tab[i]     4 5 12 34 23
```

Začetno mesto neurejene tabele ima indeks 2. Poičemo najmanj.i element od mesta neurejene tabele naprej. To

je .tevilu 12, ki je na indeksu 2 v tabeli. Zamenjava ni potrebna, saj je najmanj.e .tevilu v neurejeni tabeli .e na

prvem mestu neurejene tabele.

```
indeks i-> 0  1  2  3  4
tab[i]     4 5 12 34 23
```

Začetno mesto neurejene tabele ima indeks 3. Poičemo najmanj.i element od mesta neurejene tabele naprej. To

je .tevilu 23, ki je na indeksu 4 v tabeli. Zamenjamo .tevili na začetnem mestu neurejene tabele in mestu najmanj.ega v neurejeni tabeli (indeksa 3 in 4).

```
indeks i-> 0  1  2  3  4
tab[i]     4 5 12 23 34
```

V neurejenem delu tabele je ostalo samo eno .tevilu in s tem je tabela urejena po velikosti.

19. Kakšna je osnovna ideja urejanja podatkov po metodi mehurčkov. Zapišite tudi primer urejanja za 6 celih števil.

Urejanje po metodi mehurčkov (Bubble sort)

začnemo na začetku tabele, primerjamo i-ti in i+1-vi element tabele; če nista v predpisanem zaporedju, ju zamenjamo,

v enem prehodu skozi tabelo pomaknemo največje .tevilu na konec tabele, manj.a .tevila pa pomikamo proti začetku tabele,

zgornja koraka ponavljamo dokler ni tabela urejena.

Zgled:

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 23 4 12 34 5

Primerjamo prvi in drugi element tabele in ju zamenjamo.

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 23 12 34 5

Primerjamo drugi in tretji element tabele in ju zamenjamo.

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 12 23 34 5

Primerjamo tretji in četrti element tabele; zamenjava ni potrebna.

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 12 23 34 5

Primerjamo predzadnji in zadnji element tabele in ju zamenjamo.

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 12 23 5 34

Končali smo prvi prehod, največje .tevilo 34 je na zadnjem mestu v tabeli. Na enak način nadaljujemo .e s preostalimi prehodi in opravimo naslednje zamenjave.

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 12 5 23 34

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 5 12 23 34

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 5 12 23 34

20. Kakšna je osnovna ideja binarnega iskanja. Zapišite tudi primer iskanja za 8 celih števil.**Binarno iskanje**

Problem iskanja določenega elementa v urejenem zaporedju elementov.

Pogoj za binarno iskanje je, da so elementi tabele urejeni po velikosti. Urejeno tabelo razdelimo enakomerno na

dve polovici. Iskani podatek je lahko v prvi ali v drugi polovici. Ustrezno polovico tabele izberemo s pomočjo

primerjave iskanega podatka s sredinskim elementom tabele. Tako izločimo polovico tabele. Iskanje nadaljujemo na isti način v izbrani polovici. V dveh korakih izločimo tri četrtine podatkov. Postopek ponavljamo dokler ne najdemo .tevila, ki ga iščemo ali dokler ne ugotovimo, da iskanega števila ni v tabeli.

Zgled: Ugotovimo če je število 23 element tabele?

indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 5 12 23 34
Spodaj Zgoraj

Določimo sredinski element:

$$\text{Sred} = (\text{Spodaj} + \text{Zgoraj}) / 2 = (0 + 4) / 2 = 2$$

Ker je iskano število večje od `tab[2]`, postavimo spodnjo mejo na `Sred + 1 = 3` in nadaljujemo iskanje v zgornji polovici tabele.

```
indeks i-> 0 1 2 3 4
tab[i] 4 5 12 23 34
Spodaj Zgoraj
```

$$\text{Sred} = (\text{Spodaj} + \text{Zgoraj}) / 2 = (3+4) / 2 = 3$$

Po dveh primerjavah ugotovimo, da je število 23 element tabele.

Če bi iskali število 22, bi prišli do naslednje situacije:

Iskano število 22 je manjše od sredinskega števila 23 in zgornjo mejo postavimo na sredinsko število. Veljalo bi: `Spodaj = Zgoraj = 3`.

Torej pri neuspešnem iskanju velja `Spodaj = Zgoraj = Sred` in lahko pogoj `Spodaj < Zgoraj` uporabimo za ponavljanje iskanja.

21 Predstavite operatorja `new` in `delete`. Zapišite tudi primer uporabe.

Operatorja `new` in `new[]`

Operator `new` uporabimo za dodeljevanje pomnilniškega prostora. Za njim zapišemo podatkovni tip in kot opcijo lahko navedemo tudi število elementov v oklepajih.

Vrne nam kazalec na začetek novo dodeljenega pomnilniškega prostora.

Sintaksa je:

```
kazalec = new podatkovni_tip // kazalec na en element izbranega podatkovnega tipa
```

Operator `delete`

Ko ne potrebujemo več dinamičnega pomnilnika, ga sprostimo z uporabo operatorja `delete`.

Sintaksa:

```
delete kazalec;
```

ali

```
delete [] kazalec;
```

`Delete` kazalec uporabimo za sprostitve enega elementa. Drugo obliko pa za sproščanje pomnilnika za več elementov. Po izvržitvi sproščanja ima kazalec vrednost `NULL`.

```
#include <iostream.h>
#include <stdlib.h>
```

```
int main ()
{
char input [100];
int i,n;
long * l, total = 0;
```

```

cout << "Koliko števil zeliš vnesti? ";
cin.getline (input,100); i=atoi (input);
l= new long[i];
if (l == NULL) exit (1);
for (n=0; n<i; n++)
{
cout << "Vnesi stevilo: ";
cin.getline (input,100);
l[n]=atol (input);
}
cout << "Vnesel si: ";
for (n=0; n<i; n++)
cout << l[n] << ", ";
delete [] l;
return 0;
}

```

22 Predstavite sintakso za strukture in zapišite preprost primer uporabe.

Sintaksa:

```

struct naziv_strukture
{
podatkovni_tip element1;
podatkovni_tip element2;
podatkovni_tip element3;
...
} naziv_objekta;

```

Definicija strukture se prične z rezerviranko `struct`, ki ji sledi seznam deklaracij njenih komponent (elementov strukture) med zavitima oklepajema. Struktura ima svoje ime (naziv_strukture), ki ga imenujemo tudi oznaka strukture (structure tag). Za zavitim oklepajem, ki zaključijo seznam komponent, lahko sledi seznam spremenljivk (naziv_objekta), ki so podatkovnega tipa te strukture. Do posamezne komponente strukture dostopamo z izrazom `naziv_strukture.komponenta`. Strukturni operator `.` naredi povezavo med imenom strukture in njeno komponento.

23 Namen uporabe strukture in tabel.

Struktura omogoča združitve podatkov različnega podatkovnega tipa v nov podatkovni tip. S strukturami združimo sorodne podatke (lahko različnega podatkovnega tipa) pod enim imenom in jih nato

obravnavamo kot celoto, ki vsebuje posamezne elemente oz. komponente. S strukturami združujemo podatke, ki tvorijo neko smiselno celoto (npr. podatke o osebi, podatke o izdelku.). Podatkom lahko dodamo nekatere metode, ki se izvajajo nad temi podatki. Najprej se osredotočimo samo na združevanje podatkov, ki tvorijo neko smiselno celoto.

Tabele oz. polja so zaporedja elementov oz. spremenljivk **enakega podatkovnega tipa**, ki so shranjene na sosednjih pomnilniških lokacijah. Do posameznega elementa tabele dostopamo tako, da za ime tabelarične spremenljivke dodamo indeks med oglatima oklepajema.

V deklaraciji spremenljivk lahko rezerviramo npr. devet spremenljivk celotevilčnega podatkovnega tipa `int`, ki bodo shranjena na sosednjih pomnilniških lokacijah (zvezno).